

2016-01-01

เรื่องเล่าชาวจฬาฯ : ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree>

Part of the [Social and Behavioral Sciences Commons](#)

Recommended Citation

(2016) "เรื่องเล่าชาวจฬาฯ : ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาลจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," *Jamjuree Journal*: Vol. 18: Iss. 1, Article 8.

DOI: 10.58837/CHULA.JAMJUREE.18.1.7

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jamjuree/vol18/iss1/8>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Jamjuree Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

เรื่องเล่าจากคุณพี่ๆ: ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล

ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล อุทิศโครงการมหาวิทยาลัย

วิสัยทัศน์

“Halal Science-Thailand Signature”
มุ่งสร้าง “วิทยาศาสตร์ฮาลาล สัญลักษณ์ประเทศไทย”

พันธกิจ

• วิจัยและพัฒนาสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฮาลาลเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการแข่งขันอย่างยั่งยืนของประเทศ สนับสนุนการส่งออก เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ก่อให้เกิดการพึ่งพาตนเองและการเป็นพึ่งแก่ผู้อื่น

• พัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฮาลาลซึ่งสอดคล้องกับศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชนเฉพาะพื้นที่ เช่น จังหวัดชายแดนภาคใต้ ใช้อองค์ความรู้ดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ก่อให้เกิดการพัฒนาการทางปัญญา เปลี่ยนแปลงในระดับวิสัยทัศน์ ความคิด และทิศทางของสังคม นำไปสู่การแก้ไขปัญหาสังคมเฉพาะพื้นที่ในระยะยาว

• จัดการความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฮาลาลและถ่ายทอดสู่หน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงสถาบันการศึกษาและองค์กรศาสนาอิสลามให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยงาน

• พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศเพื่อรองรับพัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฮาลาลที่กำลังทวีความสำคัญมากขึ้นในอนาคต

• ทำหน้าที่ทูตสันถวไมตรีด้านวิทยาศาสตร์ฮาลาลโดยเกื้อกูลพัฒนาการงานด้านวิทยาศาสตร์ฮาลาลในระดับสากลเฉพาะส่วนที่เอื้อประโยชน์ต่อประเทศไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์การเป็นผู้นำในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฮาลาลของประเทศไทยให้ปรากฏแก่นานาอารยประเทศ

• ประยุกต์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฮาลาลเพื่อยังประโยชน์แก่ประชากรในลัทธิความเชื่อต่างๆ ที่มีบทบาทสำคัญด้านการบริโภคเฉพาะ เช่น มังสวิรัติ ฮินดู ยูดา ยิว และคริสต์บางนิกาย ฯลฯ อันเป็นการสร้างความสมานฉันท์ให้บังเกิดในสังคม

• ประสานงานด้านกิจการวิทยาศาสตร์ฮาลาลในระดับนานาชาติตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

• ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ในรูปการบูรณาการงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ากับงานด้านศาสนา

รศ.ดร.วินัย ดะห์ลัน

ในเวทีโลกเมื่อพูดถึงงานฮาลาลกับงานวิทยาศาสตร์ ชื่อหนึ่งที่เป็นที่รู้จักกันดีคือชื่อของ รศ.ดร.วินัย ดะห์ลัน ผู้ซึ่งงานของเขามีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวงการฮาลาลโลก ผู้ซึ่งเชี่ยวชาญการวิทยาศาสตร์ด้วยงานใหม่ที่หลอมรวมเข้ากับงานศาสนาทำให้งานที่เคยเข้าใจยากกลายเป็นที่ประจักษ์และเข้าใจง่ายอย่างมีตรรกะ

ผลแห่งความตั้งใจและความกล้าที่นำศาสตร์ที่ตนเองมีความเชี่ยวชาญทั้งเรื่องของฮาลาลและวิทยาศาสตร์ ทั้งเชื่ออย่างจริงจังว่าอิสลามนอกจากจะไม่เคยแยกสองเรื่องนี้ออกจากกันแล้ว ยังเป็นผู้นำในเรื่องนี้มาตั้งแต่อดีต และด้วยความเชื่อมั่นนี้ ท้ายที่สุด ทำให้ได้รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา สาขาวิทยาศาสตร์ ประจำปี ๒๕๕๒ เป็นรางวัล

ผลงานเด่นของ ดร.วินัยมีอยู่หลายชิ้น ทั้งด้านการพัฒนาความก้าวหน้าให้คณะสหเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และความคิดริเริ่มอื่นๆ แต่ผลงานซึ่งทำให้ดร.วินัยเป็นที่รู้จัก ได้แก่ การจัดตั้งห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ฮาลาลขึ้นในคณะสหเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้ห้องปฏิบัติการของศูนย์วิจัยวิทยาพิศและไขมัน เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๘ เพื่อเริ่มการทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคมุสลิม ทั้งร่วมมือด้านการตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ที่ขอการรับรองฮาลาลกับสำนักจุฬาราชมนตรีในปี พ.ศ.๒๕๓๙ และคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ สร้างความก้าวหน้าให้แก่กิจการฮาลาลของประเทศไทยภายใต้แนวคิด “ศาสนารับรอง วิทยาศาสตร์รองรับ”

ดร.วินัยได้พัฒนางานวิทยาศาสตร์ฮาลาลจนกระทั่งห้องปฏิบัติการได้รับการยกระดับเป็นศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามมติของสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีพ.ศ. ๒๕๔๗ มีผลงานด้านวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยีฮาลาลเป็นที่ยอมรับในระดับสากลมากมายหลายชิ้น ล่าสุดได้รับรางวัลชนะเลิศผลงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ฮาลาล จากงาน World Halal Research Summit 2011 ซึ่งเป็นงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฮาลาลครั้งที่ ๔ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย เมื่อวันที่ ๗ เม.ย.นี้ โดยปัจจุบัน ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีบุคลากรรวม ๓๐ คน พร้อมครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์มากกว่า ๑๒๐ รายการ มีการจัดตั้งสำนักงานปิดตานิเพื่อดำเนินงานในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนามาตรฐานระบบ HAL-Q หรือระบบผลิตอาหารที่ถูกต้องตามหลักการอิสลามปลอดภัยปลอดการปนเปื้อนขึ้น และได้วางระบบมาตรฐานนี้ใน ๑๕๐ โรงงานอุตสาหกรรมอาหารทั่วประเทศ ครอบคลุมคนงานมากกว่า ๑ แสนคน

ดร.วินัยเล่าว่างานวิทยาศาสตร์ฮาลาลมีจุดเริ่มต้นมาจากคำถามง่ายๆ ที่ว่า ก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่มุสลิมกินได้ไหม นำไปสู่กระบวนการทดลองทางวิทยาศาสตร์และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของวงการฮาลาลโลก

รศ.ดร. วินัย ดะห์ลัน กับศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุดเริ่มต้นของศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อิสลามเน้นเรื่องเหตุเรื่องผลเป็นสิ่งสำคัญ อิสลามจึงเป็นวิทยาศาสตร์ เรื่องของฮาลาลก็เช่นเดียวกันในความเห็นของผม เรื่องนี้เป็นเรื่องของวิทยาศาสตร์แท้ๆ เป็นเรื่องข้อเท็จจริง เป็นเรื่องของการนำวิทยาศาสตร์มารับใช้อิสลาม เพื่อดำรงรักษาอิหม่าน (ความศรัทธา) ของมุสลิมไว้ ผมเริ่มงานนี้ครั้งแรกในปี ๒๕๓๘ เพื่อเหตุผลเดียวคือปกป้องผู้บริโภคมุสลิม ตอนนั้นมีคำถามง่ายๆ จากเพื่อนผมคือคุณศิริพงษ์ ต่อเล็บ ตอนที่เราเจอกันในลุมฮัด (การปฏิบัติศาสนกิจร่วมกันในวันศุกร์) ที่มีสยิดดารุ้ลอะมาน พญาไทเขาถามว่า “ดอกเตอร์.. ก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่กินได้ไหม เนื่องจากมีข่าวลือว่ามีการทาน้ำมันหมู” ในฐานะที่เราเป็นนักวิทยาศาสตร์เราจะตอบยังไง ผมคิดว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะไปเดินตรวจโรงงานก๋วยเตี๋ยวทุกโรง ทางที่ดีที่สุดคือต้องใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ นั่นคือสาเหตุที่ทำให้ผมเอาก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่เข้าไปตรวจวิเคราะห์การปนเปื้อนในห้องปฏิบัติการ เริ่มตั้งแต่การพัฒนาเทคนิคในการตรวจ แล้วทำการวิเคราะห์ สิ่งที่พบคือก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่ถูกทาด้วยน้ำมันถั่ว น้ำมันมะพร้าว แต่ไม่พบว่ามีน้ำมันหมู ข่าวลือมันก็แค่ข่าวลือ อย่างน้อยที่สุดเราพบแล้วว่า

วิทยาศาสตร์ให้คำตอบได้

ถึงปี ๒๕๔๐ เดือนกุมภาพันธ์ปรากฏว่าการวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการไปเจอเรื่องไส้กรอกหมูเข้า ตอนนั้นเองที่กลายเป็นข่าวดัง นั่นก็คือกรณีไส้กรอกยี่ห้อ Muslim frozen foods สิ่งที่เกิดจากการวิเคราะห์ก็คือไส้กรอกนี้ “เป็นหมูทั้งแท่ง” โดยไม่มีอย่างอื่นปนเลย เป็นแค่เอาไส้กรอกหมูมาเปลี่ยนห่อบรรจุแล้วขายมุสลิมเท่านั้น ขายกันมาได้เป็นสิบปี ผู้บริโภคมุสลิมถูกหลอกได้ง่ายๆอย่างนี้โดยไม่มีใครคอยดูแลเลย และดูเหมือนทางราชการเขาก็ไม่เค็ดรื้อนไปกับเราด้วย

ตั้งแต่นั้นเรื่องของวิทยาศาสตร์ฮาลาลมันก็เลยกระตุ้นให้สังคมมุสลิมเกิดการตื่นตัว ผู้คนเริ่มหันมาให้ความสนใจ มีการผลักดันโดยผู้อาวุโสให้จัดตั้ง

สมาคมมุสลิมคุ้มครองผู้บริโภคขึ้น เริ่มต้นมาตั้งแต่ตอนนั้น แต่สุดท้ายสมาคมก็ล้ม กระทั่งในเวลาต่อมาประมาณปี ๒๕๕๒ ประเทศไทยเริ่มให้ความสนใจตลาดมุสลิม ก็คิดว่าเรื่องของฮาลาลน่าจะเป็นช่องทางหนึ่งในการขยายตลาดงานเล็กๆที่เราทำกันที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเกิดไปเตะตาฝ่ายการเมืองเข้า เริ่มจากอาจารย์สมัย เจริญช่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร (ในขณะนั้น) ชักชวนผมไปร่วมงานในคณะกรรมการที่อาจารย์สมัยเป็นประธาน กระทั่งเกิดแนวคิดเรื่องนิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลปัตตานี และทางสภาพัฒนาฯ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) เสนอให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดทำห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ฮาลาล เนื่องจากเห็นว่าเราจับงานเรื่องนี้มาตลอด ตอนนั้นเป็นปี ๒๕๕๕-๕๖ ผู้ที่ผลักดันเรื่องนี้เป็นกิจลักษณะร่วมกับทางสภาพัฒนาฯคืออาจารย์วันมูหะมัดนอร์ มะทา เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ทำให้มีการจัดสรรงบประมาณปี ๒๕๕๗ ให้กับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในที่สุด

งานของศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาลเป็นอย่างไร

งานของเราส่วนใหญ่ได้รับการยอมรับสูงในต่างประเทศ นับเป็นการสร้างภาพลักษณ์ให้กับประเทศไทย แชรกรรมถึงนักข่าวชาวต่างประเทศที่มายเยี่ยมเยียนถึงกับบอกว่าไปมาแล้วทั่วโลก แต่ไม่เคยเห็นศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์ที่ทำงานเฉพาะด้านฮาลาลแบบนี้มาก่อนเลย ที่น่าแปลกคือศูนย์นี้มาอยู่ในประเทศที่ไม่ใช่ประเทศมุสลิม ผมเองก็ภูมิใจในงานที่ทำให้การบูรณาการวิทยาศาสตร์กับศาสนากลายเป็นเรื่องที่ถูกฝ่ายยอมรับ เวลาที่เขาได้ยินคำว่า Halal Science คนมักแปลกใจ เพราะสิ่งที่เขาคิดคือวิทยาศาสตร์กับศาสนา น่าจะแยกกัน อันที่จริงการแยกในลักษณะนี้อาจมีในศาสนาอื่นแต่ไม่เคยมีในระบบอิสลาม ในยุคกลางพระในยุโรปได้เข้ามามีบทบาทในทางการเมืองมาก กระทั่งทำให้เกิดสงครามครูเสดขึ้น พอหลังจากนั้นฝ่ายการเมืองเกิดความรู้สึกเข็ดฝ่ายศาสนจักร จึงกำหนดไว้ว่าห้ามเอาศาสนาเข้ามาปนกับการปกครองและเรื่องอื่นๆ ส่วนอิสลามนั้นระบบแยกจากกันเช่นนี้ไม่เคยมี จะเห็นว่าอิสลามในยุคต้นๆ เป็นไปในลักษณะนี้คือทุกฝ่ายเดินไปด้วยกัน วิทยาศาสตร์จึงรุ่งเรืองอย่างมากในโลกอิสลามยุคอดีต น่าแปลกที่พวกเราที่เป็นมุสลิมเองในวันนี้ กลับพยายามมาแยก ผมจึงมีความเห็นว่าวิทยาศาสตร์กับอิสลามและฮาลาลเป็นเรื่องเดียวกันมาตั้งแต่ต้น

ความสำคัญและ ความจำเป็นในการนำ วิทยาศาสตร์เข้ามาใช้ กับงานฮาลาล

กล่าวกันว่าเนื้อหาในอัลกุรอาน ร้อยละ ๘ เป็นเรื่องราวของวิทยาศาสตร์ ซึ่งไม่มีคำภีร์ในศาสนาไหนอีกแล้วที่มีเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ปนเข้ามา มากมายอย่างนี้ ผมยกตัวอย่าง เช่น อัลกุรอานบทที่ ๒ ที่ชื่อว่าอัลบาคอเราะห์ อายะห์ (โองการ) ที่ ๑๗๓ กล่าวว่า “แท้จริง..สิ่งทีพระองค์ทรงห้ามแก่พวกเจ้านั้นมีเพียงสัตว์ที่ตายเอง และเลือด และเนื้อสุกร และสัตว์ที่ถูกเปล่งเสียงที่มันเพื่ออื่นจากอัลลอฮ์ แล้วผู้ใดได้รับความคับขัน โดยมีผู้ใช้เสาะแสวงหา และมีใช้เป็นผู้ละเมิดขอบเขตแล้วไซ้ร้ ก็ไม่มีบาปใด ๆ แก่เขา แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตาเสมอ” เหล่านี้คือสิ่งที่อิสลามกำหนด หากเรายึดมั่นศรัทธาในอัลลอฮ์เราต้องหาทางเลี่ยงอาหารประเภทที่ห้ามให้ได้ แต่ด้วยความก้าวหน้าสุดขีดในอุตสาหกรรมยุคปัจจุบัน มันแทบไม่มีทางรู้หรือกว่าในวัตถุใด ในอาหาร ในกระบวนการมีอะไรที่ต้องห้ามปนเปื้อนเข้ามาบ้าง โลกยุคก่อนมันไม่มีปัญหาอะไรหรอก เพราะวัวก็เลี้ยงเองแพะก็เลี้ยงเอง ผักก็ปลูกเอง แต่ในวันนี้โลกอุตสาหกรรมมันเปลี่ยนไป และอิสลามต้องสอดคล้องกับทุกยุคสมัย หากเราประสงค์จะปฏิบัติตามคำสั่งพระผู้เป็นเจ้า เราก็ต้องใช้ปัญญาซึ่งอิสลามสอนให้เราใช้ปัญญาอยู่แล้ว และวิทยาศาสตร์ก็คือผลผลิตจากปัญญาของมนุษย์ วิทยาศาสตร์ฮาลาลทั้งด้านการตรวจสอบ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาเทคโนโลยีจึงช่วยทำให้อิสลามกลายเป็นความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลง การไม่ใช้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเลยอาจทำให้มุสลิมก้าวตามยุคสมัยไม่ได้ ซึ่งเราคงไม่ต้องการอย่างนั้น ประเด็นของเราคือ ถ้าโลกมันเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าไปมากเราจึงก็ต้องเอาความก้าวหน้าส่วนที่สอดคล้องกับอิสลามเหล่านั้น ซึ่งผมเรียกว่า “วิทยาศาสตร์ฮาลาล”

กลับมารับใช้เรา อย่างไรก็ตาม เราต้องยอมรับว่าเรื่องของการตัดทวน (ความยำเกรงในอัลลอฮ์) เรื่องของหลักศรัทธา เป็นเรื่องนามธรรม แม้เทคโนโลยีต่างๆ จะพัฒนาไปมาก แต่บางเรื่องก็เอาวิทยาศาสตร์มาจับไม่ได้ อย่างเช่นถ้าอ่านบิสมิลลาฮฺ (การเอ่ยพระนามของอัลลอฮ์ก่อนการเชือดสัตว์) เครื่องมือวิทยาศาสตร์คงตรวจไม่ได้ ความดีเองก็เป็นเรื่องที่ซึ่งดวงวัดไม่ได้ การนำวิทยาศาสตร์มาใช้อิสลามจึงเป็นแค่ส่วนเดียว วิทยาศาสตร์จึงไม่ได้สำคัญที่สุด โลกอิสลามก้าวหน้าไปไกลกว่าโลกวิทยาศาสตร์แยะ จึงจำเป็นที่นักวิทยาศาสตร์ฮาลาลจะต้องเข้าใจทั้งด้านวิทยาศาสตร์และด้านศาสนาควบคู่กัน

ในบริบทของสังคมมุสลิมไทยเป็นอย่างไร

วิถีคิดของคนในบ้านเรา มักชอบสร้างความเป็นเจ้าเข้าเจ้าของ อย่างเช่นงานนี้เรื่องนี้เป็นของฉันห้ามคนอื่นมายุ่ง เป็นแบบนี้ทั้งคนที่มีใจมุสลิมและมุสลิม กลายเป็นว่าทุกเรื่องมีเจ้าของหมด แนวคิดทำนองนี้นำไปสู่ระบบผูกขาดที่อันตรายต่อการแข่งขัน ปิดกั้นการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการ รวมทั้งคุณภาพของคน สังคมของเราค่อนข้างเอื้อต่อแนวคิดผูกขาดลักษณะนี้ สังคมของเรามีลักษณะสองมาตรฐานสูง มีความเป็นระบบอุปถัมภ์ค่อนข้างมาก คนจำนวนไม่น้อยยังรักที่จะยอมจำนนต่ออำนาจมากกว่าที่จะต่อสู้ แลคนจำนวนหนึ่งยังชอบเลียงกฎหมายอีกต่างหาก สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาต่ออุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมเหล่านี้เติบโตขึ้น เรื่องของฮาลาลดูจะเป็นกรณีให้เห็นได้ชัด เรามีกฎหมายให้อำนาจการรับรองฮาลาลกับคณะกรรมการอิสลามทั้งคณะกรรมการกลางและคณะกรรมการประจำจังหวัด ทั้งยังไม่มีระบบแข่งขันหรือระบบล่งโทษใดๆต่อผู้ที่ใช้อำนาจที่มีอยู่อย่างไม่ถูกต้อง โครงสร้างอย่างนี้ กรอบคิดของคนเป็นแบบนี้ทำให้การพัฒนาคุณภาพการรับรองฮาลาลทำได้ลำบาก การแข่งขันเพื่อยกระดับ

คุณภาพการรับรองก็ทำไม่ได้ คนอื่นที่อยากจะทำมาร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันพัฒนา โครงสร้างของกฎหมายก็ไปปิดกั้นไม่เปิดโอกาสให้เขา ฮาลาลของเราจึงเป็นได้เท่าที่เป็น ในส่วนของวิทยาศาสตร์ฮาลาล เราพยายามชักชวนให้ทุกคนเข้ามาร่วม ยิ่งมาร่วมมาก ทุกฝ่ายก็ยิ่งได้ประโยชน์ การพัฒนาก็เกิดได้มากขึ้น หากประสงค์ให้ฮาลาล ประเทศไทยเป็นประโยชน์กับคนทั้งโลก เป็นที่ยอมรับมากกว่านี้ เราต้องปรับวิธีคิด วิธีทำงาน

ต่างประเทศให้ความสำคัญกับฮาลาลมากไหม

มาก ต้องบอกเลยว่ามาก น่าแปลกที่คนเราโลกยิ่งก้าวหน้าก็ยิ่งเข้าหาศาสนา อย่างที่สหรัฐอเมริกาเอง คนยุคใหม่เข้าโบสถ์มากกว่าคนยุคเก่า โลกยิ่งไปไกล คนยิ่งวิ่งกลับไปสู่ฐานคิดเดิม ผมคิดว่าตอนนี้เรื่องของศาสนากลายเป็นประเด็นที่น่าสนใจ โลกยิ่งเจริญทางวัตถุคนยิ่งว่าเหว ในเรื่องของฮาลาลก็ไม่ต่างกัน คนให้ความสนใจสูง แม้กระทั่งในยุโรปในอเมริกาเอง คนที่แม้ไม่ใช่มุสลิมก็ยังให้ความสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแง่มุมมองความปลอดภัย คำว่าความปลอดภัยนั้นไม่ใช่เราไปบอกว่าปลอดภัย มันไม่ใช่อย่างนั้น มันต้องยืนยันได้ว่าปลอดภัยจริง ฉะนั้นวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่

จะเข้ามาช่วยยืนยันได้ว่าปลอดภัยจริงๆ ในวันนั้นคนที่สนใจอาหารฮาลาลไม่ใช่เฉพาะมุสลิม แต่รวมถึงคนในศาสนาอื่นด้วย เพราะฮาลาลเป็นของมวลมนุษยชาติไม่ใช่เฉพาะมุสลิม อัลกุรอานยืนยันว่าอาหารฮาลาลเพื่อมวลมนุษยชาติไม่ใช่เฉพาะมุสลิม เราจึงจำเป็นต้องกลับไปคุยกันที่จุดนั้น

ผมเคยไปบรรยายที่ปากีสถาน ในงานผมเจอผู้ชายคนหนึ่งชื่อซาอัดฮาซิน เป็นผู้จัดการด้านเทคนิคคอลแบรนด์ของบริษัทน้ำอัดลม ประจำภูมิภาคเอเชียเหนือและฟิลิปปินส์ เขามาหาผมเรื่องอะไรรู้ไหม เขามาขอบคุณ เขาเล่าว่าผลิตภัณฑ์พวกมันฝรั่งจากบริษัทของเขาเกิดปัญหาขึ้นในปากีสถาน ผู้บริโภคพากันต่อต้านเนื่องจากมีข่าวว่ามีสารปนเปื้อนหนู เขาพยายามจะตรวจว่ามันเกิดปัญหาอะไรขึ้น ปรากฏว่าหาไม่เจอ เขาส่งไปตรวจที่แล็บในประเทศฮอลแลนด์ก็ตรวจให้ไม่ได้ ส่งไปที่แอฟริกาใต้ทางนั้นตรวจไม่ได้เหมือนกัน ทางแอฟริกาใต้จึงบอก ให้ส่งมาที่ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลปรากฏเป็นอย่างไร

กระบวนการที่เราตรวจเป็นแบบนิติวิทยาศาสตร์ โดยมันฝรั่งที่เขาส่งมาให้เราตรวจไม่เจอการปนเปื้อน เราก็ต้องใช้กระบวนการทางเอกสาร ต้องค้นคว้า

ด้วยกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ ไม่ใช่เรื่องของห้องแล็บเพียงอย่างเดียว ต้องใช้เรื่องของวัตถุพยาน ใช้หลักฐาน ใช้กระบวนการทางเอกสาร ใช้การค้นคว้า ใช้ห้องปฏิบัติการ ใช้ทุกกระบวนการที่จะทำให้เราตรวจพิสูจน์ให้ได้ ในที่สุดการตรวจทางเอกสารพบว่า Sodium Inosinate หรือ E631 น่าจะเป็นตัวปัญหา เราจึงขอให้เขาส่งตัวอย่างมาให้ เราพบว่า E631 ผลิตจากไขมันสำปะหลัง ใช้เติมเข้าไปในอาหารเพื่อทำให้รสชาติดีขึ้น E631 ผลิตโดยใช้เอนไซม์จากแบคทีเรีย การเลี้ยงแบคทีเรียใช้น้ำเลี้ยงเชื้อที่เป็นน้ำตาลซึ่งให้พลังงานไม่เพียงพอ ต้องเติมไขมันลงไปด้วยซึ่งเป็นไขมันหมู กรณีอย่างนี้ ฝ่ายศาสนาบางประเทศอาจจะพิทวา (การวินิจฉัยทางศาสนา) ว่าไม่มีปัญหาเนื่องจากมันแปรสภาพไปหมดแล้ว คล้ายผักที่ใช้จุกจากรหมูทำปุ๋ย ผักนั้นก็คงบริโภคได้อย่างไรก็ตาม คงต้องถามด้วยว่าหากผู้บริโภคจะเข้าจะยอมบริโภคหรือไม่ เรื่องของฮาลาลในวันนั้นมันก้าวไปไกลกว่าการตีความของนักวิชาการศาสนาแล้ว มันขึ้นอยู่กับผู้บริโภคว่ารับหรือไม่รับ คุณบอกผักสะอาดล้างไปเรียบร้อยแล้ว แต่หากรู้ว่าเขารดด้วยจุกจากรหมู คุณจะกินไหม คุณคงไม่กินเพราะคุณมีความรู้มากขึ้น มีเกียรติมากขึ้น ที่สำคัญคือคุณมีผักให้เลือกมากขึ้นในตลาด การแข่งขันทางธุรกิจที่ก้าวไปไกลทำให้คุณมีตัวเลือกนี้คือประโยชน์ของการเปิดให้มีการแข่งขันเสรี เพราะฉะนั้นโลกวันนี้มันจึงอยู่ที่ผู้บริโภคไม่ได้ขึ้นกับนักการศาสนา หรือนักวิทยาศาสตร์ที่จะไปบอกว่ามันสะอาดอีกต่อไป สำคัญคือข้อมูลที่ให้ผู้บริโภคต้องถูกต้องไม่ปิดบังจากนั้นก็ให้ขึ้นมันอยู่กับผู้บริโภคหรือไม่รับ นี่คือมิติใหม่ของโลกวิทยาศาสตร์ฮาลาล ที่จะช่วยให้ข้อมูล เป็นคล้ายอาวุธที่มอบให้แก่ นักวิชาการศาสนา ย้อนกลับมาที่ปากีสถาน ทางศูนย์ก็แจ้งเขาไปว่า เขามีปัญหาเรื่อง Sodium Inosinate แล้วก็แนะนำให้เขาเปลี่ยนวัตถุดิบ เขาก็จัดการเปลี่ยนแล้วก็แถลงข่าว ปัญหาของเขาก็จบ

คิดว่างานตรงนี้จะไปนานแค่ไหน

ผมก็ทำไปเรื่อยๆ ขณะนี้สิ่งที่ผมทำคือการสร้างคน ผมเชื่อเอาเองว่าสิ่งที่เราทำเป็นอิตายะห์ (หน้าที่ที่อัลลอฮ์ให้กระทำ) อัลลอฮ์ให้เราทำ คนที่จะมาทำงานต่อจากเราเดี๋ยวเขาก็จะมาเอง ดูจากตัวเราที่มีวันนี้ได้เราไม่เคยเรียกร้อง เราอยากมีห้องแล็บที่ทันสมัย มันก็เกิดขึ้นของมันเอง เรื่องสบู์ดินชำระล้างนญิส (สิ่งสกปรกทางศาสนาอิสลาม) ตอนเริ่มทำผมก็เข้าใจว่าเป็นเรื่องง่ายๆ ทำจนสำเร็จ แต่พอถามนักวิชาการศาสนาเขาบอกว่าเราใช้สารบางตัวที่ในตัวของมันอนุญาต เราก็ต้องเปลี่ยนวัตถุดิบทำให้ต้องเริ่มงานใหม่ ใช้เวลาไปอีกเป็นปี ลงทุนเพิ่มไปอีกมาก แต่เรารู้ว่าหากเราเดินตามนักวิชาการศาสนาเราปลอดภัย กระทั่งในที่สุดก็สำเร็จ เข้าพบเพิ่มเติมด้วยว่าการใช้ดินอย่างถูกต้อง ใช้สูตรที่ถูกต้องทำให้ดินมีคุณสมบัติเพิ่มขึ้น ฆ่าเชื้อได้ดีขึ้น ให้คุณค่าต่อผิวมากขึ้นนี่คือมหัสจรรย์ของอิสลาม ผมพัฒนาสบู์ดินก็แค่ฟูลามา (นักวิชาการศาสนา) มากขึ้นซึ่งก็ฟังมาโดยตลอด เขาบอกว่าอันนี้ไม่ถูก เราก็เปลี่ยนกระทั่งเราพัฒนาสูตรขึ้นมาได้จนสำเร็จ ผมเชื่อว่าสิ่งเหล่านี้คืออิตายะห์

บทส่งท้าย

ผมเป็นชนส่วนน้อยของชนส่วนน้อย อันที่หนึ่งผมเป็นมุสลิมซึ่งเป็นชนส่วนน้อยในประเทศไทย อันที่สองผมเป็นยะหฺวาหรือเชื้อสายอินโดนีเซียป็นจีน ขณะที่มุสลิมเมืองไทยส่วนใหญ่เป็นมลายู รองลงมาคืออินเดียปากีสถาน ผมจึงเป็นชนส่วนน้อยของชนส่วนน้อย การเป็นคนตัวเล็กในสังคมใหญ่ หากเราเงียบไม่พูดไม่ทำอะไร คนเขาก็ลืมเรา ไม่รู้จักเรา ท้ายที่สุดเขาก็ไม่ให้เกียรติเรา สิ่งที่เราจำเป็นต้องทำคือต้องทำให้เขารู้จักให้เขายอมรับเพื่อที่เขาจะได้ให้เกียรติ เราต้องทำงานสร้างสรรค์ประโยชน์ให้คนส่วนใหญ่ ให้เขารู้ว่าเรามีคุณภาพ ดีที่สุดของมุสลิมคือเราต้องเป็นมือบน ต้องเป็นผู้ให้ บางครั้งเราคงต้องถามตัวเองก่อนว่า เราให้อะไรกับสังคมของเราบ้าง หากคิดจะทำให้ดีที่สุดเราต้องทำงานที่เราถนัด ใช้ความเชี่ยวชาญที่มีอยู่นั้นแหละสร้างสรรค์สังคมเล็กๆของเรา

กิจกรรมของศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล

ศูนย์วิทยาศาสตร์มีกิจกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ฮาลาล เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังต่อไปนี้

๑. การตรวจวิเคราะห์การปนเปื้อน
๒. การพัฒนาระบบการผลิตอาหารฮาลาลทางอุตสาหกรรม
๓. การพัฒนาผลิตภัณฑ์สบู์ดินเพื่อชำระล้างนญิส
๔. การพัฒนาระบบ Halal Superhighway หรือ HOGISTICS
๕. การพัฒนาและวิจัยผลิตภัณฑ์ทดแทนสิ่งหะรอม
๖. การสร้างเครือข่ายห้องปฏิบัติการนิติวิทยาศาสตร์ฮาลาลนานาชาติ
๗. การพัฒนาศักยภาพการแข่งขันของผู้ประกอบการ
๘. การสร้างภาพลักษณ์ด้านวิทยาศาสตร์ฮาลาล
๙. การประชุมวิชาการนานาชาติ WHASIB
๑๐. การพัฒนาธุรกิจผ่านกิจกรรมทางวิชาการวิทยาศาสตร์ฮาลาล
๑๑. การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์ฮาลาล
๑๒. งานการศึกษาวิทยาศาสตร์ฮาลาลเพื่อการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
๑๓. การพัฒนาคุณภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล